

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felolós szerkesztő: Dr. Jovánovits Iósef.
Laptulajdonos a „Zombori Függelenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Gyakorlati politika.

Irta: **Nagy Emil,**
országgyűlési képviselő.

Nehéz idők járnak hazánkra, vészteljes felhők tornyosulnak a szemhatáron.

Nem abban látom én a veszélyt, hogy a kormány esetleg elvesztheti az ország vezetésének jogát, s önmagában véve még abban sem látnék bajt, ha a ma uralkodó rendszer másoknak adná át az ország vezetését, amennyiben létezne bárminő olyan párt, amelyik a kormányzás gondjait átvehetné. Mert csak nálunk volt szokásos az a felfogás, amely tulajdonképpen a parlamentarizmus alapelveivel ellenkezik, hogy egy uralkodó rendszernek szükségképpen huszharminc évig kell élnie. A végtelen nagy nehézséget abban látom, hogy egyenlenség kezd dűlni sorainkban anélkül, hogy lenne olyan valami más irányzatu párt, amelyik a kormányzás nehéz gondjait átvehetné. Mert Supiló, Lukácsiu, Polónyi Géza, Lengyel Zoltán, Bánffy Dezső, Vázsonyi Vilmos meg Bozóky Árpád csak nem alkotnak olyan egyöntetű szerves egészet,

hogy nekik lehetne átadni az ország vezetését.

Ilyen helyzetben nincs más hátra, mint a mai rendszer támogatóinak önzetlenül akként összetartaniok, hogy zökkenés nélkül vezessék tovább az állam szekerét. Mert elég volt a zökkenésekből. Ez a nemzet békés munkára áhítozik és még egy darabont kor-féle fejtelenség épen elég lenne arra, hogy ez a nemzet Lengyelország sorsára jusson, amint ezt vezérünk bölesen megmondta. S ha valaki azelőtt más meggyőződésben is élt, ez önmagában nem ok arra, hogy a nemzet békés kormányzatának munkáját ma ne támogassa.

De ez önmegtagadással jár, ehhez férfi jellem kell, míg most a nehéz időkben a kormány ellen fordulni olesó diesőség. Vannak olyan képviselők, akiknek éltető erejük az örökös népszerűség görög tüzzel világított fűrdője s ha mandátumuk elvesz, egy pere alatt visszaesnek a diestelen semmiségbe.

Azt verklizik szüntelen, hogy a függetlenségi párt lejárja magát a kormányon. Ha ez igaz, akkor nem

is kár érte. A parlamenti rendszer meghamisítása az, hogy egy párt csak az ellenzéki népszerűségről vegye ki a részét, de a kormányzás bajaitól féltse a bőrét. Én a függetlenségi politikát nem ilyen virágházi növénynek tekintem. Szerintem a függetlenségi politika az Erő és Öntudat, amely kérlelhetetlenül halad végcélja: az állami függetlenség felé. Balgaság azt hinni, hogy ezt a küzdelmes előrehaladást máról-holnapra siker koronázza. Erre még nem volt példa a világtörténelemben Jerichó falait kivéve, amelyek pusztá lármaára összedőltek. Megállapíthatjuk, hogy a velünk szembe helyezkedő osztrák érdek nem ilyen fallal van körülvéve. Ezeket pusztá bögéssel s 48-as frázisok verklizésével nem döntjük romba. Ehhez szívós kitartás, nagy munka, sok önzetlenség, tömérdek szaktudás s még több összetartás szükségeltetik.

Az a szerződés, amelyet a kormány megkötött Ausztriával, egy hatalmas lépést jelent e téren, mert minden akadályt elhárított az elől, hogy 1917-ben megcsináljuk az önálló gazdasági függetlenséget.

Színházi hét.

— A „Bácsmegeyi Függelenség” eredeti tárcája. —

Irta: **Pataj Sándor.**

Az egyszeri huszártisztról mondja a hagyomány, hogy valamely társaságban egyszerre csak jóizü kacajra fakadt, mert akkor értette meg az előző napon hallott adomát.

Ilyen formán van Magyarország a külföld nevezetességeivel, és a vidék a fővárosával.

Amikor odakünn már régen napirendre tértek Wilde Oszkár fölött, akkor kezdik nálunk olvasni. És amikor a Salome tanulmányok már kötetekre mennek a külföldi irodalomban, akkor kezd nálunk a reklámozót csinálni a kultuszminiszter azzal, hogy betiltja a darabot, vagy legalább úgy tesz, mintha szörnyen ellenezné a színre hozatalát.

A vidék pedig hűségesen követi a fő-

várost — másnap és most szörnyűködik a királykisasszony vérszomjas szíven.

És valamint a földrengéseket nagyon sok köbméternnyivel a katasztropha színhelyétől is megérzik, de sokkal gyengébb hatásban, úgy magának a darabnak a hatása, az előadása és a kritikája is mind olyan elmosódottabb, mint a középpontban.

Amikor a Salome láz a tetőpontján áll, akkor a vidék is több érdeklődéssel követi az új eseményt.

Jobban lelkesedik minden alakításért, tud hozzászólni, mert hiszen Keszler csak a mult héten oktatta ki arra nézve, hogy mi legyen a véleménye.

De hol van ma már a tavali hó? Hol vannak a Keszler kritikái? Régen elfelejtettük.

És most nem „az újdonságot” kapjuk, hanem a sok újdonság egyikét. Josette, meg

Sogun, Dolly meg Salome az mindegy. „Itt először.” Még a többi jelző is egyforma.

Mert a mi színlapjaink úgy járnak, mint az a fiu, aki mindig segítséget hívott, azt kiáltozva, hogy farkas jön. A segítségére siető falusi népet pedig kinevette, hogy ő csak tréfált. Persze, hogy amikor aztán igazán megtámadta a farkas, hiába kiáltozott segítségért, a falusiak azt hitték, hogy megint hazudik és veszni hagyták.

A mi mucsai színlapunk minden darabhoz tud valami extra jelzöt. Minden darab páratlan sikerü, kitünö, szenzációs stb. Ha aztán van olyan dolog, ami igazán rendkívüli, nincsen jelzője, amelyet már el nem koptatott volna a Bernát hirdetésénél.

Néhány irodalmi gourmanddal láttunk csak többet a színházban a rendes közönségnél a Salome bemutatóján.

Kis színházunkban, ahol a közönség

FENNÁLL 1824. ÉV ÓTA.

Husvéth István

műfestődéje és kémiai tisztító intézete Zomborban.

Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ÉS FESTÉSRE
a legolcsóbb árak mellett.

Tíz évünk van arra, hogy a gazdasági függetlenségre előkészüljünk. Attól függ hazánk sorsa, hogy az előttünk álló tíz évet jól fel tudjuk-e használni a minden irányban való előkészület hatalmas munkájára. És ez nem pártkérdés, hanem ez nemzeti kérdés. Most fog elválni, hogy bir-e nemzetünk a fejlődés képességeivel, vagy pedig valóban egy feloszlásnak induló ország vagyunk, ahogy azt ellenségeink híresztelik rólunk s az van megírva rólunk a sors könyvében, hogy megsemmisít bennünket a visszavonás és személyi torzalkodás, aminek szomorú példája kezd feltűnedezni a mai parlamentben is.

Én még bizom hazám jövőjében. Bizom abban, hogy a mérsékelt, tulajdonságokba nem eső, modern eszközökkel dolgozó, népszerű, gyakorlati függetlenségi politika áldást fog hozni hazánkra. Fogjon össze erre minden becsületos magyar ember. Tegyük félre, ami bennünket elválaszt s harcoljunk azért, ami mindnyájunk közös java.

Törhetlenül megyünk előre a 48-as nagy idők hagyományainak lobogója alatt. S ha elbukunk, nyugodtan adjuk át másoknak a teret, mert lelkiismeretünk nyugodtsága lesz a pálya. De én tudom és érzem, hogy győzni fogunk, mert győzni kell az igazságnak, ha egy nemzet fogja körül.

Zombor, 1907. november 30.

Uj függetlenségi pártkör. Az ó-ujszivácsi függetlenségi kör tervbe vett megalakulásáról adtuk hírt lapunk múlt számában. Most arról értesülünk, hogy a függetlenségi és

48-as pártkör megalakítását nem, mint tervezve volt, december 1-én, hanem december 8-án tartják meg, mely alkalommal *Baloghy* Ernő dr. és *Prokópy* Imre is meg fognak jelenni az alakuló gyűlésen. A függetlenségi eszmék e két lelkes és illusztris hívét a szivaciak lelkes ovációkkal fogják fogadni.

Az ellenzék. A magyar politika Don Quichottejai folytatják szélmalom harcukat a függetlenségi elvek megvalósítása címén. Mazsás frázisokkal dobálóznak és fürödnek, lubickolnak vélt népszerűségük langyos, nap-sütéses hullámaiban. A kis honmentők persze állást foglalnak az egyparagrafusos törvény ellen is, mint ahogyan állást foglaltak a kiegyezés ellen, amelyről pedig *Apponyi* Albert gróf éppen a napokban mutatta ki, hogy az nem annyira a benne a jelen számára megszerzett vívmányok szempontjából, hanem főként abból a szempontból előnyös, hogy elhengerítette a függetlenségi párt utjából azokat az akadályokat, amelyek elzárták előtte elvei megvalósíthatóságának, az önálló gazdasági berendezkedésnek lehetőségét.

De hát hiszen ők nem is akarnak igazi gyakorlati függetlenségi politikát. Nekik hiába magyarázzák, hogy éppen a legjobb úton van a kormány a 48-as hagyományok megvalósítása felé, hiába bizonyítják napnál világosabban: ők megingathatlanok, mert ők ellenzékessé akarnak játszani, ha jütekükbe beleverzik is az ország: még akkor is, ha a nemzet legmérgezőbb ellenségei a játszótársaik. Az olesó népszerűség hajszolásában végképen elfeledkeznek arról a régi közmondásról: „Madarat tolláról, embert barátjáról.“ A politikust meg a — szövetségeseiről.

Olyanok ők, mint az a vásott gyerek, akinek egyszer, hogy a sirást abba hagyj, mindent kínált a szüleje, amit szemé-szája kívánhatott, de semmi sem kellett neki. Mikor aztán megkérdezték, hogy miért bög, mit akar hát voltaképpen, akkor kizokogta: „Bögni akarok!“

... Ők is bögni akarnak!

oly közel al, hogy majdnem megfoghatja a ballerínak csipkés szoknya fodrát, nagyon sok vesz el a hatásból, amelyet ilyen darabnál dekorációval, zenével, zajjal, világítással, nyújtani lehet. A külsőségekben nem támaszthatunk olyan igényeket, mint pl. a Vigszínházban, de már azt a kis színpad még könnyebben megteheti, mint a fővárosi, hogy annak a prófétának a félelmetes átkozódása hallható legyen.

Mert olyan volt a Salome és Jochanan párbeszéde, mintha telefonbeszélgetést hallgatunk. Abból, hogy mit mond Jochanan a ciszternában, egy kukkot se lehetett érteni, legfőképpen annyi zajnak tűnt föl, mint amennyit amugy is hallunk, ha a rendező vagy ügyelő a nyílt színpad mögött intézkedik. Így csak a Salome válaszaiból tudhattuk. — éppen mint a telefonban. — hogy körülbelül miket is mondhatott a prófeta. És ez bizony a hatás rovására ment.

Remete felfogását nem fogadhatom el

helyesnek, mert a darab szerint Herodes részeges, erőszakos, erős marcona katona, aki szertelen vágyaiban is.

Ezt az alakot agyalágyultnak, betegesnek venni nem szabad. Ha részegségében el is ájul, ez nem gyöngeség, hanem elzás, esetleg az alkoholemérgezés hatása alatt való elgyöngülés. De abban a korban csak az erő imponált és így bizonyára, ha nem tudók cselekedetiből is, föl köllene tennünk, hogy aki akkor tetrarcha volt, az ahhoz csak fizikai és vezéri kiválóságainál fogva jutott és csak erővel tarthatta fenn magát.

Hogy Fenyvesi is így fogja fel a vigszínházban, az nem volna döntő argumentum, ha nem szólna mellette a darab logikája.

Nem hiában ígértem a múlt beszélgetés alkalmával, hogy a jövő héten régiékről fogok emlékezni, meg is adta rá a módot az igazgatóság, mert amíg a multkor megrohant bennünket esupa újdonsággal, most végig

Zombor választott. Az uj városatyák.

Zombor, november 30.

Zászlók és plakátok csak gyéren hirdették ma, hogy városunkban obstinár választás van.

Egészen a rendes hétköznapi nyugalom uralkodott a városban, csak a választási helyiségek környékén látszott számottevő élénkség. Fogatok robogása, kortesek zaja sem verte fel tulságosan a város esendjét.

Örömmel regisztráljuk a hírt, hogy a függetlenségi párt a választásokon győzelmet aratott. A 25 uj városatyá közül 17 függetlenségi kerül be a közgyűlésbe. Tíz függetlenséginek járt most le a mandátuma, tehát a függetlenségiéik száma léttel megszaporodott.

A régi 67-sek mindent elkövettek, hogy a most lezajlott választások útján újból magukhoz ragadják városunkban a domináló szerepet.

Örvedetes jelenség, hogy ez nem sikerült.

Talpra állott városunk hazafias közönsége és megmutatta, hogy a polgárság zöme nem esorda, amelyet bárhova el lehet hajtani. Öntudatos, politikailag érett polgárok járultak tulnyomó részben az urnákhoz, akik hűek maradtak eivékhez és eszményeikhez.

Részletes tudósításunk a választások lefolyásáról és eredményéről a következő:

Belváros.

Zombor legelőkelőbb városrészében, *Belváros*-ban igen heves választási küzdelem volt. Két párt mérte össze az erejét, a függetlenségi párt és a szerbek ugynevezett 67-es pártja. Voltak még disszidens függetlenségi jelöltek is, ezek közül *Gál* Rezső dr. a választás megkezdése előtt visszalépett *Karácson* Gyula dr. javára.

A választást most az idén először nem a varosházán, hanem az Elefánt-szálloda nagytermében tartották meg.

Kilencet ütött az óra, amikor *Falcione* Nándor dr. elnök a választási aktust megnyitotta. Helyettes elnök *Pocskay* Sándor volt.

régiségeket kaptunk: Parasztbeesület, Dolovai nábob, Rip, Rab Mátyás, Nani. Az a két újdonság, ami közbeesett, Sogun és Bernát, ismétlés által elvesztette újdonság jellegét.

Különösen a Sogun az, aminek az ismételtetése üres házat hozott, csak azért mert az igazgató, évek óta tartó oktatás és a saját kárán való tapasztalat dacára sem akarja elhinni, hogy az újdonságokat a vidéken nem lehet úgy adni háromszor egymás után egy héten, mint a fővárosban. Ha ügyesen váltakoznának az újdonságok a régiségekkel, folytonosan telt háza lehetne. De számítania kellene arra, hogy a közönség mindig ugyanaz, kivéve a páholybériők egy részét. Ha tehát a Sogunt azért adja 15-ik előadásnak, mert a páratlan bérlőknek is adni kell, miután 14-ik előadásban a párosok kapták, akkor csak abban tévedett, hogy elfelejtette, hogy a 61-ik előadás is páratlan, és ha akkor kapják a páratlanok, csak megkapták, és a többi közönség szívesebben

ÓRIÁSI MARÓNI

5 kgr. csomag 3 kor. 40
o fil. bérmentve. o

Kapható:
Ifj. Heindlhofer Róbert
Zombor.

Bizalmi férfiak voltak a függetlenségi párt részéről *Novák* Elemér dr. és *Janovich* Miklós dr., a 67-esek részéről *Falcione* Árpád dr. és *Bugarszky* Miklós.

A déli órákig csendben, rendben folyt a szavazás. Tizenkét óráig mindössze 150 szavazatot adtak le. A számarányra még következtetést vonni is alig lehetett, mert édes-kevesen szavaztak le tiszta listával.

A délutáni órákban kezdett a hangulat mindinkább izgatott lenni.

A két párt vezető emberei talpon voltak és erősen dolgoztak jelöltjeik érdekében. Közben robotgát a fiakkerek, hogy felhajszolják a szavazókat.

Szavazók azonban már gyéren akadtak. Az elnök 4 órakor lezárta a szavazást. Az összeszámolásnál kitént, hogy összesen 231 szavazatot adtak le. Megválasztottak:

Novákovits Izidor 115,
Gombos Ignác dr. (függ.) 107,
Czeisel Lajos József dr. 106 és
Szlávy Elemér (függ.) 102 szavazattal.

Grüner Samu dr. szintén 102 szavazatot kapott. Közte és *Szlávy* Elemér között sorshuzás döntött utóbbi javára.

Szavazatot kaptak még: *Pataj* Sándor dr. 99, *Tantner* Ottó 94, *Karácson* Gyula dr. 74, *Müller* Gyula 75, *Gál* Rezső dr. 25. Visszautasított 2 szavazatot.

Felsőváros.

A Felsővárosban csupán a szociálisták listájával kellett megküzdeni a függetlenségi pártnak. Ez persze könnyű feladat volt.

Mayer István elnök kilenc órakor nyitotta meg a választást. Bizalmi férfiakul a függetlenségi párt részére *Hermann* Józsefet és *Bittermann* Sándort, a szociálisták részére *Biebert* Jánost és *Valkó* Jánost nevezte ki. Helyettes elnök *Ugry* Mihály volt.

Elsőnek *Hauke* Imre polgármester szavazott le a függetlenségi párt listájával. A párt hívei ezután sorra, hűségesen leszávoztak, csak gyéren hullott egy-egy szociálista lista is az urnába. Tíz óráig 66, délig összesen 185 szavazatot adtak le, ebből 21 volt a szociálistáké.

A függetlenségi párt főlénye nyilvánvaló volt. A választás berekesztése után megállapította az elnök, hogy összesen 238 szavazatot adtak le. Megválasztottak:

Radicsevits Sándor (függ.) 216,
Zsulyevits Ernő (függ.) 215,
Mérő Ignác (függ.) 209,
Loogó Mátyás (függ.) 207 és
Weigand Ferenc (függ.) 207 szavazattal.

Szavazatot kaptak még: *Mátits* Márton dr. 34, *Jezdimirovits* Lyubomir 24, *Stempel* Samu 26, *Csuvárdits* Iván 19, *Lukits* Antal 16, *Pataj* Sándor I, *Novák* Elemér dr. I, *Grádits* Mátyás I, *Lovrich* Gyula I és *Karsay* Elemér. 3. Visszautasított 1 szavazatot.

Bánát.

A *Bánátban* már a reggeli órákban nagy élénkség uralkodott a választási helyiség környékén. A függetlenségi és a 67-es szerb párt minden erejét összeszedte, hogy a maga jelöltjei részére biztosítsa a győzelmet. Oly heves küzdelem volt ebben a városrészben, hogy e tekintetben vele csak a Belváros tekedhetik.

A szavazás kilenc órakor kezdődött *Thurszky* Zsigmond választási elnök elnöklése mellett. Helyettese *Pekánovits* András volt. Bizalmi férfiak: *Zsuffa* György, *Kalmár* Pál, *Nikolics* György dr. és *Konyovits* Dávid dr.

Élénk korteskedések között indult meg a szavazás, a kortesek szinte fölös ambícióval nyomkodták a szavazó cédulákat a parasztok markába.

Tíz óráig 90 szavazatot adtak le, délre ez a szám 220-ra szökött föl.

A 67-esek nagy erőfeszítést fejtettek ki, a szállásokról csapatostól hozták be az embereket. Erőlködésük azonban hiábavalónak bizonyult. A függetlenségi párt egész listája győztesen került ki az urnából.

A választási elnök 4 órakor zárta le a szavazást. A leadott 392 szavazatot összeszámolása után kihirdette az eredményt. Megválasztottak:

Thum Adolf (függ.) 207,
Adámovits Mihály (függ.) 205,
Czettl Dezső (függ.) 197.

Bosnyák Tóbiás (függ.) 195 és
Dzsinits Marián (függ.) 195 szavazattal.

Szavazatot kaptak még: *Gruits* Dusan 191, *Radány* Péter 189, *Csávosi* Lajos 189, *Vukicsevits* Radoszláv 185 és *Kanurits* Mladen 181.

Szelencse.

A választási helyiség a régi: a Szabadságtéren levő *Matzitz*-féle vendéglő. A kora reggeli órákban felverte már a választás mozgalmassága a szelencsiek nyugalmát.

A választás elnöke *Henneberg* Sándor, helyettese *Odry* János volt. Bizalmi férfiak: *Matzitz* Lajos, *Milla* András, *Muits* István és *Dodits* Száva.

Kilenc órakor kezdődött a szavazás. A pártok vezető emberei és kortesei akcióba léptek s mindjárt a szavazás elején sűrű rajokban lepte el a polgárság a szavazó helyiséget. Kilenc óráig a függetlenségi párt cédulái domináltak az urnában. Tíz óra előtt egy esomó szállási parasztot hoztak be, ezek kék listáikkal szemmel láthatólag az ellenpárt javára billentették a választás mérlegét.

Tíz óráig 125 szavazó szavazott le, délre pedig 260-ra ugrott a leszavazottak száma.

A délutáni órákban szavazott le a függetlenségi választók zöme. Négy órakor, amikor az elnök lezárta a szavazást, a függetlenségi párt erősen bizakodott győzelmében.

A választás eredménye igazolta a párt reményét. Leadott összesen 394 szavazatot. Megválasztottak:

Buday Gerő (függ.) 271,
Markowyth Lajos (függ.) 264,
Schnür Lajos (függ.) 258,
Petényi József (függ.) 222,
Bugarszki Athanasz 212,
Paresetits Sándor (függ.) 195 szavazattal.

Szavazatot kaptak még: *Metz* József 171, *Gruits* Trifun 144, *Stebler* Lajos 131, *Topálov* Sebő 112, *Brbaklits* Miklós 111, *Tilger* Mihály 91, *Rác* Soma 85, *Schüzler* Ferenc 34 és *Novák* Elemér I.

nézi meg 1. vagy 2 havi szünet után, annál inkább, mert ez a legjobban kiállított és betanított ujdonság.

Olyan ez az igazgatói rendszer, mint amikor a cukrász a tortának az egyik felébe teszi mind a mazsolát, a másik felét meg üresen hagyja. A telt rész bizonyosan mind elfogy, de bezzeg a nyakán marad a másik.

De ne legyünk igazságtalanok. Ha történtek igazgatási hibák, abban talán az interregnum is ludas.

Igazgatónk ugyanis most több mint egy hete távol van. Ha jól tudom, abban mesterkedik, hogyan szabadulhatna meg tőlünk. Nem mintha nem szeretne bennünket és nem volna hálás a mi erős színházlátogatásunkért, hanem, mert jobban szeretne soproni színház vezető lenni, ahol olyan színház van, amelybe fér is közönség. Mert nálunk hiába énekelne Caruso, azért 400 embernél több nem jöhet be és ha Gyulai játszása a Merlin bárót, akkor sinésenek sokkal kevesebben.

A színház nyomorúsága az oka annak, hogy a direktoraink a telt házak dacára sem prosperálnak és pl. sokkal szivesebben

hosszabbítják meg sajonjukat Lugoson vagy Nagybeeskereken, mint Zomborban.

Az interregnum természetesen a színügyi hangyabolyban erős forrongást idézett elő, mert hogy Polgárnak teljhatalmu helyettest kellett hátrahagynia.

A Böles Nátán meséje után indulva, az igazi gyűrűt úgy adta ki a kezéből, hogy háromra is rá lehetett fogni az utódlást. — Az egyik felekezet a karmestert ismerte el teljhatalmának, a másik a főtitkárt, a harmadik a rendezőt. Ők maguk titokban osztzkodtak a nagy díszességben és mind elfogadták a hódolatot, és mind a másikra tőlt a gánesot.

A főintézőnek mégis a rendező, Remete bizonyult, mert ez az összes intrikáló és irigykedő ellenfeleit egy hatalmas bizonyítékkal meggyőzte arról, hogy ő a legnagyobb ur.

Ugyanis minden hó 30-án törvényszéklet kell tartani a társulatnál. Az utolsó félhóban elkövetett mulasztások, késések, veszekedések miatt bevádolt színészek érzékeny gázi levonásban részesülnek ilyenkor. Persze, alig van színész, akinek ilyenkor le ne espnének valamit a fizetéséből.

Az igazgatónak joga van az ilyen büntetéseket elengedni.

No most, gondolta Remete, megmutatom én, hogy kié a hatalom.

És a tüzoltók nagy lelki gyönyörűségére kiakasztott egy hirdetőmenyt, amelyen az állt, hogy:

„Én I. Remete Géza, mint az igazgató teljhatalmu helyettese, tekintettel arra, hogy mindnyájan kiérdemelték az én legmagasabb elismerésemet és úgy a színügyi-bizottság, mint a sajtó és a közönség mind meg van nagyon elégedve az összes előadásokkal — és különösen a rendezéssel — ezért elengedem az összes vádakat és nem tartatok törvényszékletet” . . .

Most mind elismeri, hogy ő a leghatalmasabb a „böles bíró” . . .

És most, kedves olvasóm, abba kell hagynom a beszélgetést, kell a lapnak a hely a városi bizottsági tagválasztásra, amely ugyancsak a színház épületben folyik. Az épület egyik részében a színészek tartják a „Csepürágók” főpróbáját, a másikban mi!

Cservenka.

Buják József dr. választási elnök pontban 9 órakor nyitotta meg a szavazást. Helyettese *Karakásevits* Milivoj volt, bizalmi férfikként *Cselyuszka* Adám, *Vukovits* Antal, *Ilkits* Sebő és *Szecsujszki* János szerepeltek.

Lassu tempóban folydogált a választási aktus a délelőtti órákban. Választók elvéve szállingóztak a szavazó helyiség felé. A tulnyomó részben szerb választók kétféle liztával szavaztak: az egyik *Gergurov* Dániel, a másikon pedig *Ilkits* Sebő szerepelt ötödik jelöltként.

Tíz óráig mindössze 46 szavazatot adott le.

Tizenegy órakor meglepetés történt, amely a szerbség körében valóságos pánik-szerű fejtelenséget okozott.

Az eredeti terv szerint ugyanis a függetlenségi párt nem állított jelölteket a Cservenka városrészben. Ez a körülmény aztán elbizakodottakká tette a szerbeket és nem gondoskodtak arról, hogy embereiket leszavaztassák.

Tizenegy órakor aztán váratlanul egy tömegben vagy 80 függetlenségi szavazó jelent meg a választási helyiség előtt. Ezek egytől-egyig leszavazták a tiszta függetlenségi liztára. Nem telt bele egy óra — és a függetlenségi párt vezetett a Cservenkában.

Lóhalálában futottak szét a szerbek kortesei, hogy behozzák embereiket. Sikerült is nekik délután 4 órára annyit leszavaztatniok, hogy újra ők kerültek fölénybe.

A választás 4 órakor lezáratván, a szavazatok összeszámláltattak. Leadatott összesen 325 szavazatot. A választás eredménye szerint megválasztottak:

Polzovits István	179.
Másits Tósa	177.
Obuskovits Tósa	177.
Arszenovits István	176 és
Ilkits Sebő	150 szavazattal.

Tóth Ernő 148, Bátor Miklós 146, Sztrilich István 146, Kandler József 146, Dragodán Pál 145 és Polzovits Lyubomir 1 szavazatot kaptak. Visszautasított 3 szavazatot.

Mérő Ignác lemondása.

A függetlenségi pártnak az obstinár-választás sikere nyomán keletkezett örömmámorába keserű csepp vegyül. Amint előrelátható volt, *Mérő* Ignác, a zombori függetlenségi párt népszerű elnöke lemondott tisztéről. Ennek publikálása végett a következő nyilatkozat közzétételére kérte fel lapunkat:

Nyilatkozat.

A szelenesei választókerülethez tartozó párttagjaink ismert állásfoglalása igazolta azon urakat, kik pártunk vezetését elnökségem alatt rossznak hirdették. Ebből kifolyólag azt kell következtetnem, hogy a párt bizalmára tovább méltatlan vagyok. S amint tudomásomra jutott a szelenesei jelölés, nyomban elküldtem lemondásomat a pártelnökségről *Sztrilich* Zsigmond társelnöknek s ezáltal módot óhajtok nyújtani arra, hogy a párt, annak vezetését nálamnál hivatottabbra ruházhassa.

Amidőn ezen körülményt igen tisztelt párttagjaink tudomására hozom, nem mulasztatom el, hogy eddigi kitüntető bizalmukért hálás köszönetemet ne nyilvánítsam.

Én a pártelnökséget nem kerestem s arra igényt nem tartottam. Csakis a párt többségének és barátain egyenes unszolására fogadtam el ezen diszes, de egyuttal terhes bizalmi állást azon határozott kikötéssel, hogy amint ez állásra alkalmasabb egyén találkozik, vagy a párttagok közül arra bárki is igényt tart, nyomban visszavonulok.

Az elnöki székből távozom, de mint közkatona, továbbra is teljes erőmmel óhajtok harcolni pártunk programjának megvalósításáért.

Hazafias üdvözlettel

Mérő Ignác.

Fájó szívvel veszünk tudomást *Mérő* Ignác pártelnökünknek arról az elhatározásáról, hogy elhagyni készül azt az elnöki széket, melyet eddig oly nagy sikerrel és a függetlenségi párt valamennyi tagjának teljes megelégedésére töltött be. Mi a magunk részéről ezt az elhatározást nem tartjuk, nem tarthatjuk véglegesnek. *Mérő* Ignác nehéz időkben állott pártunk élére. Egyike azoknak a keveseknek, akik már akkor is a függetlenségi párt tagjai voltak, amikor ez üldözöttség alatt járt. Az ő vezetése alatt lett pártunk nagygyűlés és városunk vezetésében döntő tényezővé. A függetlenségi párt bizonyára talál rá módot, hogy a pártelnökséget elhatározásának megmáltására bírja. Mert lehetetlennek tartjuk, hogy a szelenesei jelölő értekezleten megjelent néhány obskurus 67-es alaknak bőnhölése megbuktassa a függetlenségi párt népszerű elnökét.

H I R E K.

Tisztújítás az ügyvédi kamarában. A szabadkai ügyvédi kamara december hó 22-én tisztújító közgyűlést tart, mely alkalommal egy elnököt, egy helyettes elnököt, tükárt, pénztárost, ügyészt, továbbá 8 rendes választmányi tagot és 4 póttagot választanak.

Felolvasó ülés. A Bácsbodrog vármegyei irodalmi társaság december 1-én Zomborban a város háza dísztermében nyilvános felolvasó ülést tart, a következő renddel: 1. *Trencsény* Károly: Dal a dalról. 2. *Latinovits* Szaniszló: Költemények. *Baloghy* Ernő dr. tervbe vett felolvasása közbejött akadályok miatt elmarad. — A felolvasó ülésen való részvétel ingyenes.

Fizetésemelés. Veprod község képviselő-testülete szerdán tartott ülésén *Michler* Boldizsár községi aljegyző fizetését 900 koronáról 1400 koronára emelte fel, lakbért azonban az eddig élvezett 100 koronával meghagyta.

DMKE. Ujvidéken. A DMKE. ujvidéki fiókja a tél folyamán magyar nyelvű népszerű, tudományos előadásokat rendez. — Az első felolvasás vasárnap volt nagy közönség jelenlétében. Ott volt számos szerb ember is. *Bohonyi* Gyula a magyar faj származásáról olvasott föl. A szerbek életéről, irodalmáról és zenéjéről maguk a szerbek fogtak előadást tartani.

Szabad Lyceum Szabadkán. A szabadkai Szabad Lyceum egyesületben pénteken délután dr. *Vajda* Gyula, a felsőbb leányiskola igazgatója tartott felolvasást *Shakespeare nőalakjairól*. A jeles esztétikus felolvasását előkelő közönség hallgatta végig.

Mulatság Ujverbáson. Az ujverbázi kaszinó a múlt evekhez hasonlóan, az idén is felolvasásokkal egybekötött társas estélyeket fog rendezni, hogy tagjainak a hosszú téli estéken kétszerte kívánatosabb kellemes szórakozást nyújtson. Az első felolvasást e hó 28-án *Székely* Sándor gimnáziumi igazgató tartotta.

A helyi sajtó köréből. *Briedman* Andor a Zombor és Vidéke főmunkatársa a lap kötelekéből kivált.

Ujvidék fejlődése. A városi tanács elhatározta, hogy a vízvezeték létesítése ügyében felszólítja Stiel budapesti műszaki tanácsost, hogy az ujvidéki talajviszonyokról kimerítő jelentést adjon, mert többszörösen végzett próbafurások dacára sem tudtak eddig vízhez jutni. — A gázgyár megváltása tárgyában a polgármester bizalmas értekezletet hívott egybe. A város villamvilágítással akarja a gázvilágítást pótolni.

Kegyelem a katonaszökevényeknek. A honvédség rendeleti közlönye közli a honvédelmi miniszter rendeletét, amely a király elhatározásából kegyelemben részesíti az összes katonaszökevényeket, akiket bezárólag 1907. december 2-ikáig elítéltek, vagy büntető eljárás alá vontak. A királyi kegyelem már a június nyolcadiki koronázási jubileum idejében elhatározott dolog volt. A magyar minisztertanács már akkor elhatározta, hogy a királynak javaslatba hozza a megkegyelmezést. Katonai tanácskozás is foglalkozott az ügygyel, amely azonban a király betegsége miatt halasztást szenvedett. A király felgyógyulása alkalmából újra foglalkozott a katonai tanács a kegyelmi ténnyel, amelyet most megvalósítottak. A király kegyelmi ténye természetesen Ausztriára is kiterjed és így a fejedelmi kegy három alkalomra is szól: június nyolcadikára, a király felgyógyulására és december másodikára, annak a napnak az évfordulójára, amelyen az ifjú *Ferenc* József Olmützben osztrák császár lett. A királyi kegyelem igen sok Amerikába vándoroltnak lehetővé teszi a visszarándulást.

Adófizetés a postatakarékpénztár utján. A postatakarékpénztár régi tervét akarja megvalósítani a kormány. Arról van ugyanis szó, hogy az adót a jövőben a postatakarékpénztár utján is lehessen fizetni. Ez az intézkedés igen megkönnyítene és meggyorsítaná az adófizetést, mert most igen sokan azért nem fizetik pontosan az adójukat, mert az adóhivatalok adminisztrációja bosszantóan lassu és nehézkes. Ha ez a terv megvalósul, akkor a pénztári készleteket ezentúl a postatakarékpénztár fogja győmölösztetni, melynek egész ügykezelését újjá fogják szervezni. A kormánynak az a terve, hogy az újítást az adóreformmal egyidőben lépteti életbe.

Az állami tisztviselők községi adója. Az állami tisztviselők tudvalevőleg nem fizetnek községi adót. Kolozsvár városa mozgalmat indított azért, hogy az állami tisztviselőket is rójják meg községi adóval. Ezért föl is irt a képviselőházhoz, s a főúratát Zomborba is megküldte támogatás végett.

Uj telefondíjzabás. A kereskedelemügyi miniszter az új telefondíjzabás törvénytervezetét még ebben az évben a képviselőház elé terjeszti. Az új díjzabás szerint a telefonelőfizetők a birtokukban levő készülék használatáért kisebb alapdíjat és beszélgetésként külön díjat fognak fizetni, de nagy súlyt fog a miniszter fektetni a nagyobb beruházást igénylő, tehát igen költséges telefonvezetékek alaposabb kihasználására, amit úgy fognak megoldani, hogy olyan vezetékeket létesítenek, amelyhez több előfizetőből álló csoportot képesnek. Az ilyen csoporthoz tartozó előfizetők természetesen esekélyebb díjat fognak fizetni a telefon használatáért, mint azon állomások, amelyeknek külön vezetékek van.

A kormány a nyomor ellen. A folyton emelkedő s a nyomor forradalmát provokáló piaci drágaság ellen mindinkább föllángzó panaszok végre elhatottak a magas kormány füléhez is. Tette, cselekvésre, erélyes föllépésre határozta el magát. A kereskedelemügyi minisztérium e tárgyban fontos leiratot intézett a kereskedelmi és iparkamarához, amelyben sürögösen, még november végéig kimerítő jelentést s egyben véleményt kér, hogy minő intézkedésekkel javasolná az élelmi cikkeknek és lakásbérnek folytonos emelkedése megállítását s normális árba való visszaszorítását.

A bajai evangélikus ifjuság elhatározta, hogy 1908. január 11-én iskolaépítés javára hangversenyyel egykötött tánmulatságot rendez.

Az amerikai kivándorlók sorsa. A következő hetekben Amerikából tömegesen fognak kivándorlók hazatérni. — Ezek számára a földművelésügyi m. kir. miniszter munkát óhajt biztosítani, amiért is táviratban kérte fel a gazdasági egyesületeket, hogy a szükséges ipari és gazdasági munkásokat, avagy gazdasági cselédeket jelentsék be. — Ez ügyből kifolyólag a Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete felkéri valamennyi gyártulajdonosainkat, nagys és kisbirtokosainkat, hogy esetleges munkaszükségeiteket a bérfeltételek közlésével sziveskedjenek mielőbb a titkári hivatalnál (Zombor, Erzsébet-tér 5. sz.) bejelenteni.

Két leány életveszedelme. Bajáról írják: November hó 23-án özv. Eder Antalné Hentes-utcai házának udvaráról két mézsáros legény egy bikát akart elvezetni a vágóhidra. Az állatot taglóúttal akarták elindítani, de a bika az első ütésre megvadult, Édernét át dobta a kertpalánkon s oly riadalmat okozott, hogy az egész háznép, maguk a mézsáros legények is ijedten menekültek a házba. E pillanatban ért a házhoz, hol varróné is van, Kollár Gizella és Vilma s gyanútlanul kinyitották az utcaajtót. A földühödött állat erre kirohant az utcára, míg a két leány a rémülettel halálra válva igyekezett menekülni. A dühös állat Kollár Vilma után rohant, ki azonban oly szerencsés volt, hogy egy ideig tartó kétségbeesett futás után egy nyitott kapuba tudott menekülni, míg Kollár Gizella az Eder-fele házba menekült a feldühödött állat elől.

Acetylén robbanás Paripáson. Szerdán este 7 órakor — mint tudósítónk jelenti — rémes szerencsétlenség történt Paripáson. R a e k Antal vendéglőjében az acetylénlámpák hirtelen kialudtak, mire a korezmárosné elment az acetylén fejlesztő szobába, megnézendő a baj okát. Mikor az ajtót kinyitotta, a kitóduló acetylén a nem messze elhelyezett gyertya lángjától felrobbant és a korezmárosné messze lökte az udvarba. Az épület egy része is összeomlott és súlyosan megsebesítte Mayer Jakabot, a korezmárosné mostoha fiát. A korezmárosné is súlyos sérüléseket szenvedett. A robbanás olyan erős volt, hogy a szomszéd házak ablakai betörttek. — **K e r e s z t é n y** Gyula hódsági járásbírói büntető bíróságán a helyszínére megállapítandó, terhel-e valakit a szerencsétlenségért felelősség.

Csalódni emberi dolog, de nem okvetlenül kell. Ha e névre „RÉTHY“ figyelünk, úgy nem csalódunk, hanem *eredeti Pemete-fü-cukorkát kapunk 60 fillérért,* még pedig egy kedvelt régi magyar házi szert, mely *köhögés, rekedtség és hurutos bántalmak sok ezer esetében oly kitűnően bevált.* De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a „RÉTHY“ név.

Részeg öngyilkosjelölt. Bajáról írják: Szerdán delfelé hatalmas dulakodás zaja verte fel a városháza oszlopos bejárójának csendjét. Csendör, rendör és egy ember összegabalyodva egy esomóba egy részeg legényt igyekeztek megfékezni, kinek kezében hatlövétű revolver volt honnét a golyók veszedelmes kacérokodtak ki és oldalzsebéből egy hatalmas konyhakés otromba pengéje toladott elő. A legény öngyilkos akart lenni szerelmi bánatában, mert szülei ellenezték korai házassági tervét. Előbb mulatni akart, aztán vásárolt egy forgópisztolyt hat lötlénynyel, mellyel szándékát akarta végrehajtani. A homokvárosban már lövöldözött vele, amiért közszeszélyességért a csendörörmesteri irodába akarták előállítani. E fölötti szegényében meg szerelmi bánatában a városháza kapujában a pisztolyt halántékához emelte. Az utolsó pillanatban kiesavarták kezéből a gyilkos szerszámot. Az örmesteri irodában megmozdították és munkakönyve alapján megállapították, hogy az öngyilkosjelölt Felsőcs Lajos iparos segéd.

Csendélet Felsőszentivánon. Szilij Sándor Felsőszentivánon át igyekezett Bácsalmásra, hogy ott lovakat vásároljon. Minthogy Szentivánon utolérte az est, ott maradt a vendéglőben. Amint az ivóban leült, kihívta három legény az udvarra. Ez gyanútlanul követte a legényeket. A sötét udvaron megrohanták, hatalmas botokkal agyba-főbe verték. Életveszélyes sérülésekkel beszállították a bajai kórházba. Támadói ellen megindították az eljárást.

Fizetése képtelenség. Ripp Bernát szabadkai rővidáru kereskedő fizetése képtelenséget jelentett be. Az adósságok meghaladják a 80,000 koronát.

Legnemesebb karácsonyi ajándék: Családunk javára szóló *életbiztosítás,* minőt a legkülönfélébb módzatok szerint ajánl: *Bárány Lipót és fia* a Triesti ált. biztosító társaság (Generali) helybeli képviselője.

SZINÉSZET.

Heti műsor.

Vasárnap délután: **Sognun.** Este: **Csepürágók,** operette: ujdonság.

Hétfő: **Eszményi férj,** Wilde Oszkár társadalmi színműve: ujdonság.

Kedd: **Sasok,** vígjáték.

Szerda: **Csepürágók,** operette.

Szerda, november 27.

A **Rab Mátyás** előadása, noha a tavalyi színi idény alatt délutáni előadáson is élvezték, szép számu közönséget vonzott a színház falai közé. A címszerepet játszott Révész Ilonka a családjában esett gyász miatt érthető levertséggel játszott, de közönségünk nem róta ezt fel kedvencének hátrányára, kinek fájdalmát fel-felhangzott tapsaival még igyekezett is enyhíteni. Szépen énekelte Csanádi Irma Gita magas, majdnem koloratur partiját, Dulich Mariska (Pócsy Gergő) pedig temperamentumos játékával ismét újabb bizonyosságát adta sokoldalúságának. Nagyon bájos volt Gyuresek Giza (Mindi), ki itt első szereplésével azt az általános óhajt keltette fel, vajha gyakrabban gyönyörködtetne bennünket kedves külsőjével és tiszta, esengő hangjával. Akkor bizonyára megszerezne azt a bátorságot, amelylyel nagyobb sikerek elérésére is képes lenne. Gáthy (Drágffy) ismét pompásan énekel, Heltay pedig Eysik szerepében nagyon sikerült, kabinet alakítást nyújtott. Gózon Gyula (Czódik) elemében volt, az e fajta szerepeiben igen szívesen látjuk őt.

Csütörtök, november 28.

A **Sognun** harmadszori előadása az új jelmezek dacára nagyon messze mögötte maradt a két előbbinek. Azért mert Révész Ilonka még nem tudott felocsudni, ez a körülmény a többi szereplőket nem jogosítja fel petyhüdt, életnélküli játékra, sőt épen ellenkezőleg, nekik kellett volna kedvet és eleveniséget vinni a színpadra. Ezt az igyekezetet egyedül Dulich Mariskában és Remetében láttuk olykor-olykor megnyilvánulni. A tisztelt kart pedig teljes jóakarattal figyelmeztetjük most már mi is, hogy ne mókázzék annyit.

Péntek, november 29.

A **Náni** volt az idei szezon első népszínműje s ősi képtelenségei dacára is teljesen megtöltötte közönséggel a nézőteret, ami kétségtelen bizonyossága annak, hogy közönségünk gyakrabban is szívesen fogadna egy-egy jó népszínműt. Az előadás kifogástalan volt, a szereplők valamennyien derekasan kitétek magukért, különösen Kaposy Józsa (Náni) és Gáthy (Józsi), kik gyönyörű énekszámakkal osztatlan tapsra ragadták a

közönséget. Külön említést érdemelnek még Remete (Kreuzer), Heltai (Szepe), Gózon Gyula (Bodi) és Gózon Béla (Sándor).

Hideg a színpad. Színész körökben állandó a panasz a miatt, hogy a színpad majdnem mindig túrhetetlenül hideg. Felhívjuk e tarthatatlan állapotra a színügyi bizottság figyelmét, mert nem csak első sorban a színészeknek, hanem a közönségnek is érdeke az, hogy a szereplők ne fázva és berekedve legyenek kénytelenek játszani. A légfűtés úgy látszik nem elegendő; kívánatos volna már a régen ígért két kályhának a felállítása.

Nyilvános nyugtázás.

A zombori jötekonny magyar nőegyletnek f. hó 9-én tartott 5 órai tea — mint már említettük — úgy erkölcsi, mint anyagi siker tekintetében — bár nem annyira mint az elmúlt évben rendezett 6 órai tea — eredményes volt.

Az erkölcsi siker a zombori intelligencia részvételében, az anyagi siker a nőegyleti tagoknak az előzetes költségekhez való hozzájárulásában és a köszönettel alul nyugtázott felülfizetésekben keresendő.

Itt adjuk a részletes elszámolást:

Az előzetes költségekhez hozzájárult a nőegyletnek 101 tagja 1—1 koronával és a hozzájárulásnál felülfizettek: Fernbach Károlyné és Michailovits Kornélné 4—4 koronát, Falcione Árpádné, Fernbach Antalné, Fernbach Bálintné, Fernbach Erzsébet, Fernbach Zsuzsa, Jovánovits Józsefné, Kozma Lászlóné, Popp Györgyné, Spitzer Mórné, Schlieszer Sándorné, Szauerborn Károlyné, Schwerer Jánosné és Trischler Gyulané 1—1 koronát.

A belépti jegyek megváltásánál felülfizettek: Falcione Árpádné, Fernbach Antalné és Fernbach Károly 20—20 koronát, Alföldy Gedeonné (Abbaziából küldve) 10 koronát, Tarczay Dezső 8 koronát, Hauke Imre és Michailovits Kornél 6—6 koronát, Danninger Adámné, Poppovits Istvánné és Sztrilich Zsigáné 5—5 koronát, Jovánovits Józsefné és Sztankovits Györgyné 4—4 koronát, Konyovits Ivánka és Fodor Mihály 3—3 koronát, Rittinger Antalné, Szondy Mátyásné, Vukisevits Katinka, Jorgovits Döme, Pastrovits Iván és Pramszberger Ferenc 2—2 koronát, N. N. 1 koronát.

Az előzetes költségekre befolyt tehát az ezen hozzájárulásnál teljesített felülfizetésekkel együtt 124 korona. Belépti jegyekből 172 korona. Felülfizetésekéből 132 korona. Cukorkák eladásából 31 korona 92 fillér. Összesen 459 korona 92 fillér. Levonva a 191 kor. 22 fillér kiadást, marad tiszta bevétel 268 kor. 70 fillér.

Egyidejűleg ezuton köszönetét fejezi ki a nőegylet elnöksége az egyes tagoknak a költségekhez való hozzájárulásáért és az itt teljesített felülfizetésekért, valamint a közönségnek szíves részvételéért és végül Michailovits István gyógyszerész urnak a szükséges teának a jótékony céllal érdekében való szíves ajándékozásáért.

Két esküdtszéki tárgyalás.

Emberölés négy fillér miatt.

November hó 28-án tárgyalta a zombori kir. törvényszék mint esküdtbíróóság Davidov György (Gyura) deryei lakos bűnyűjét, mely annak idején nagy fölháborodást és irtózatot keltett nemcsak a községben, hanem min-

denütt, hol a megtévedt fiatal bűnös gonosz-ságáról tudomást szereztek.

Dr. Eperjessy Béla kir. törvényszéki elnök széles körtekintéssel vezette az ügyet Szedressy Ödön és Illés Sándor kir. törvényszéki bírák s dr. Dömötör Győző jegyzőkönyvvezető részvétele mellett. A vádhatóságot Linczinger Gyula alügyész, a védelmet dr. Jovanovits József ügyvéd képviselte.

Valami egészen elenyésző ok miatt még a nyáron, ezelőtt három hónappal, ellenségek lettek Davidov Gyura s Doroszlovác Szvetozár, összekülönböztek egy tekepártiban két *krajcár* fölött. Tettelegességre is került a dolog közöttük s kölcsönösen leszámoltak egymással.

Davidov Gyura azt vallotta, hogy őt Doroszlovác Szvetozár megöléssel fenyegette. — de azok a tanúk, kiket a védelem éppen erre a legfontosabb s csaknem egyedülálló enyhítő körülményre nevezett meg, semmit sem tudtak bizonyítani. Ellenben bizonyítást nyert, hogy vádlott a megölt ellen bosszút forralt, hogy őt tehetetlenné akarta tenni s egy képzelt sértéstől vezetve végkép meg akarta semmisíteni.

Igy is történt. Mult hó 27-én a délutáni órákban vádlott Szávits Lázár koreszmájában meglátta a sértettet s a sötétlelkű gonosztevőnek már ez elegendő volt arra, hogy tettét elhatározza. Hazament, kést vett magához, papucsát levette, bocskört huzott fel, hogy el bírjon futni nesztelenül s mikor visszajött, a koreszmától körülbelül 300 lépésnyi távolságban levő ház padján leült s onnan várta, leste a szerencsétlen áldozatot. Mikor Doroszlovác végre megjelent a ház előtt, vádlott felugrott s kését oly rettentő erővel döfte áldozatának mellébe, hogy az éles penge 10 $\frac{1}{2}$ eméterre hatolt a nemes szervékbe s félórára rája belső elvérzés következtében a sértett meghalt, fiatal özvegyet s két kis gyermeket hagyva vissza. Az emberi mivoltából kivetkőzött tettes ezután földdel letisztogatta a véresöppeket a késről, hogy így a nyomokat eltüntesse.

Vádlott brutális tette mellett fiatalágán kívül semmi más enyhítő körülmény nem forgott fenn s az esküdtek rövid tanácskozás után szándékos emberölés büntetében mondták ki bűnösnek, miért a kir. törvényszék *nyolc évi fegyházra* ítélte.

Vádlott és védője az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentettek be s így az iratok a kir. kuriához kerülnek.

Agyonszúrt tehénpásztor.

November 29-én Dobos Sztankó monostorszegi lakos állott vádlottként az esküdtbírótság előtt halált okozott súlyos testisértés büntette miatt. Ez volt az esküdtbírótság idei harmadik ülészakának utolsó főtárgyalása. Az esküdtbírótság elnöke dr. Eperjessy Béla törvényszéki elnök, szavazó bírái pedig Szedressy Ödön és Illés Sándor törvényszéki bírák voltak. A vádat Linczinger Gyula kir. alügyész képviselte, a védelmet dr. Poór Béla ügyvéd látta el. A jegyzőkönyvet dr. Balla Emil joggyakornok vezette. A vád tárgyát az képezte, hogy f. é. november 2-án, halottak napján, Dobos Sztankó vádlott a bátyjával, Dobos Marinnal és Fabianov Gáborral, miután Fabianov apósánál ebéd után borozgattak s boruk elfogyott, koreszmáznai indultak. Este 9 óra után találkoztak az utcán Mrvicsin Márkóval, egy bezdáni tehénpásztorral, akibe Dobos Marin minden ok nélkül belekötött s a földhöz vágta. Eközben

azonban maga is elesett, amit Mrvicsin Márkó arra használt fel, hogy futásnak eredt. Dobos Sztankó a menekülőt, aki egéruat nyervén, bántalmazóit szidalmazni kezdte, — üldözöbe vette s a Pavosev koreszmája előtt utolérte abban a percben, midőn a tehénpásztor a koresma lépcsőjére fellépett, a zsebkését annak hátába vágta s azzal elfutott. A tehénpásztor a közeli községhez még el tudott menni, itt azonban összerokadt s mint a kihallgatott dr. Duchon János és dr. Wollheimer József orvosszakértők megállapították, egy pár pere mulva belső elvérzés folytán meghalt. Az esküdtbírótság a vádlottat, aki teljes beismerésben volt s ittasságával védekezett, az esküdtek igazmondása alapján halált okozott súlyos testisértés büntette miatt ötévi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen vádlott és védője semmiségi panaszt jelentettek be.

KÖZGAZDASÁG.

A világ gabonatermése. A m. kir. földmivelésügyi miniszter a világ összes gabonaterméséről szóló kimutatást most küldötte le, amely szerint termelt buza 859'36 millió métermázsá; rozs 407'14 millió métermázsá; árpa 331'35 millió métermázsá; zab 541'19 millió métermázsá; tengeri 937'24 millió métermázsá. Összesen 3076'78 millió métermázsá. Ezzel szemben a tavalyi termés eredménye a következő: buza 938'48, rozs 399'24, árpa 326'30, zab 535'92, tengeri 1051'68 millió métermázsá. Összesen 3251'62 millió métermázsá. Az 1907-ik évben tehát 174'84 millió métermázsával termelt kevesebb gabona az egész világon.

Hernyóirtás. A földmivelésügyi miniszter fenálló rendeletére való vonatkozással, figyelemztetjük az érdekelt köröket, hogy a gazdák legkésőbb november hó végéig a fákat a hernyóktól megtisztítani, a hernyófészkeket és pilletojásokat leszedni s elégetni tartoznak. Aki ezt tenni elmulasztja, büntetésnek teszi ki magát.

HIRDETÉSEK.

Hirdetések felvételnek

☞ a legolcsóbb árak mellett ☞

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Erzsébet-körút 13. sz. alatt.

Zenetanítás

minden fuvó és vonó hangszerekre és

zenekar összeállításához

elfogad tanítványokat **Ringel Hugó** volt katona zenekari őrmester, **Vitéz-utca 13. sz.** 347-14-4

Zombor szabad királyi város közönségétől.
388. sz. közgy. 1907.

Hirdetmény.

Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az állami borítal- és husfogyasztási, továbbá a bor-, hus- és szeszfogyasztási pótdóknak, valamint a város egyéb javadalmainak u. m. szik- és ásványvizek, vágóhídi díjak, nemkülönben a kövezetvám és helypénzszedés utáni bérletét három évi időtartamra, nyilvános szóbeli és zárt ajánlatok mellett tartandó árverésen bérbe adja.

A versenytárgyalás **folyó évi december hó 2-án (hétfőn) délelőtt II órakor** a városháza tanácstermében fog megtartatni.

A zárt ajánlatok folyó évi december hó 2-án (hétfőn) délelőtt fel 11 óráig **Latinovits Szaniszló gazdasági tanácsnoknál nyujtandók be** akként, hogy az összes javadalmakért ígért összeg egy végösszegben legyen kitüntetve, az ajánlatokban jelzendő, hogy az ajánlattevő kötelezi magát arra, hogy a bérlet után járó összes állami adót, községi pótdótot és azok járulékait, bélyeg és jogilletéket fedezni tartozik, hogy a bérletet 3 (három) évre feltétlenül s felmondási jogának teljes kizárásával veszi ki, továbbá, hogy a vám- és helypénzszedési tételeknek, illetve tárgyaknak a három évi bérlet tartama alatt netalán bekövetkezendő esetleges megváltoztatása, módosítása, kiegészítése esetén a várossal szemben semmiféle kártalanításra igényt nem támaszthat, sőt ha akár törvény-, kormányrendelet, szabályrendelet, avagy jogerős bírói ítélet valamely vámszedési jogtól avagy ezek díjának leszállításából s esőkkenéséből őt eltiltaná illetőleg korlátozná, úgy azt minden kártérítés nélkül tűrni tartozik, továbbá, hogy az országos vásárok alkalmával az állategészségügyi szolgálat körül felmerülő többletkiadásokat köteles lesz viselni, nemkülönben hogy az italmérséni engedély a bérlőnek ugyan rendelkezésére áll, vagyis 3 koreszmának felállítása szabadságában áll, de bor, sör és szesz italoknak nagyban való elárusítási jogának teljes kizárásával.

Bánatpénzül az eddigi bérösszeg 10 %-ának megfelelőleg 22400 korona készpénzben, avagy óvadékképes értékpapirokban teendő le, amely bánatpénz elfogadása esetén a bérösszeg egy negyedévi összegére kiegészítendő.

A fizetendő bérösszeg bérlő által előleges havi részletekben, azonban mindenkor a megelőző hó utolsó napján a városi pénztárba fizetendő be.

Az árverési részletes feltételek, az árverés napjáig a városi kiadóhivatalban közszemlére vannak kitéve, azok a hivatalos órák alatt mindenkor betekintheők és az ajánlattevők kérelmére kiadatnak, esetleg levélben megküldetnek.

Végül tájékoztatásul közöltetik, hogy a törvényhatóság folyó évi december hó 5-én délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyen a versenytárgyalás eredményét tárgyalja.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1907. évi november hó 23-án tartott rendkívüli közgyűléséből.

Hauke Imre,

polgármester.

351-2-2